Lietas arhīva Nr. A42-01927-17/16
ECLI:LV:ADRJRIT:2017:1229.A420192717.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017. gada 29. decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese Daiga Lubāne,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Valsts prezidenta kancelejai sniegt /pers. A/ 2017. gada 12. februārī pieprasīto informāciju un morālā kaitējuma atlīdzinājumu – atvainošanos.

Aprakstošā daļa

[1] 2017. gada 12. februārī Valsts prezidenta kancelejā saņemts /pers. A/ iesniegums, kurā lūgts sniegt informāciju par Valsts prezidenta preses padomniekam /pers. B/ 2016. gada 24. oktobrī noteikto un aprēķināto naudas balvu 2561,40 *euro* apmērā un 2016. gada 28. decembrī noteikto un aprēķināto prēmiju 1869,82 *euro* apmērā, norādot konkrētus jautājumus. Iesniegumā norādīts, ka pieprasītā informācija pieteicējam nepieciešama, lai veicinātu tiesiskumu valsts pārvaldē un labas pārvaldības principus.

[2] Valsts prezidenta kanceleja ar 2017. gada 15. marta vēstuli Nr. 511 sniegusi pieteicējam atbildi uz informācijas pieprasījumu, norādot, ka atbildes par šiem jautājumiem ir sniegtas Valsts prezidenta kancelejas 2017. gada 2. marta atbildē uz pieteicēja 2017. gada 1. un 3. februāra iesniegumiem.

[3] Uzskatot, ka Valsts prezidenta kanceleja pieteicēja pieprasīto informāciju nav sniegusi, pieteicējs vērsās administratīvajā tiesā ar pieteikumu. Pieteikumā pieteicējs norāda, ka Valsts prezidenta kancelejas 2017. gada 15. marta vēstulē apgalvotais, ka pieteicēja pieprasītā informācija jau sniegta iepriekš, ir nepatiess, jo pieteicējs iepriekš vērsies Valsts prezidenta kancelejā tikai ar prasību iepazīties ar Valsts prezidenta preses padomnieka /pers. B/ darba izpildes novērtēšanas dokumentāciju, kas bija pamatā prēmiju izmaksai 2016. gada beigās. Tāpat pieteicējs norāda, ka Valsts prezidenta kanceleja nav ievērojusi Informācijas atklātības likuma 14. pantā noteikto termiņu pieprasītās informācijas sniegšanai un noteiktajā termiņā nepaziņoja, ka pieprasītajai informācijai nepieciešama papildu apstrāde, kā arī pretēji Informācijas atklātības likuma 12. pantā noteiktajam prettiesiski nav norādījusi informācijas sniegšanas atteikuma apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību, tādējādi nodarot pieteicējam personisko kaitējumu.

[4] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Valsts prezidenta kanceleja (turpmāk – Kanceleja) pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, paskaidrojot sekojošo.

[4.1] 2017. gada 14. februārī Kancelejā tika saņemta pieteicēja 2017. gada 11. februāra vēstule, kurā pieteicējs, pamatojoties uz Informācijas atklātības likuma normām, lūdza Kanceleju sniegt informāciju par Valsts prezidenta preses padomnieka /pers. B/ (turpmāk – padomnieks) darbu, nodrošinot Valsts prezidenta 2016. gada 23. augusta tikšanās ar Amerikas Savienoto Valstu viceprezidentu Džo Baidenu, Igaunijas Republikas prezidentu Tomasu Hendriku Ilvesu un Lietuvas Republikas prezidenti Daļu Grībauskaiti plānošanu, sagatavošanu un sekmīgu norisi. 2017. gada 11. februāra vēstulē pieteicējs uzdeva jautājumus par padomnieka darbībām minētās tikšanās norises nodrošināšanā, to saistību ar padomnieka amatu aprakstu un darba novērtējumu. Pieteicēja uzdotie jautājumi bija saistīti ar padomniekam 2016. gada oktobrī izmaksāto naudas balvu, par ko Kanceleja pieteicēju pēc viņa pieprasījuma bija informējusi iepriekš.

Minētajā iesniegumā pieteicējs arī uzdeva jautājumus par padomniekam 2016. gada decembrī izmaksātās prēmijas pamatojumu, par ko Kanceleja pieteicēju pēc viņa pieprasījuma arī bija informējusi iepriekš.

[4.2] Atbildot uz pieteicēja 2017. gada 6. janvāra vēstuli, Kanceleja ar 2017. gada 25. janvāra vēstuli pieteicējam sniedza informāciju par Kancelejā laikposmā no 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim izmaksātajām prēmijām, naudas balvām un piemaksām. Tostarp Kanceleja par preses padomniekam veiktajām izmaksām sniedza informāciju, ka preses padomniekam saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3. panta ceturtās daļas 5. punktu par tikšanās ar Amerikas Savienoto Valstu viceprezidentu Džo Baidenu, Igaunijas Republikas prezidentu Tomasu Hendriku Ilvesu un Lietuvas Republikas prezidenti Daļu Grībauskaiti 2016. gada 23. augustā plānošanu, organizēšanu, koordinēšanu, sagatavošanu un sekmīgu īstenošanu, veicot uzticētos pienākumus paaugstinātas darba intensitātes apstākļos, 2016. gada 24. oktobrī noteikta un oktobrī aprēķināta naudas balva 2561,40 *euro* (pirms nodokļu ieturēšanas).

Tāpat arī Kanceleja sniedza informāciju, ka padomniekam, saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 16. panta otro daļu, par darbu 2016. gadā atbilstoši darba izpildes novērtēšanas rezultātiem 2016. gada 28. decembrī noteikta un decembrī aprēķināta prēmija 1869,82 *euro* (pirms nodokļu ieturēšanas).

Tādējādi Informācijas atklātības likumā paredzētajā kārtībā Kanceleja nodrošināja visu pieteicēja pieprasīto informāciju. Par padomniekam piešķirto naudas balvu un prēmiju tika norādīts tās noteikšanas un piešķiršanas tiesiskais un faktiskais pamats, apmērs, kā arī darbinieks, kurš attiecīgo naudas balvu un prēmiju noteicis un piešķīris.

[4.3] Ar 2017. gada 15. marta vēstuli Kanceleja informēja pieteicēju, ka atbildes uz pieteicēja 2017. gada 11. februāra iesniegumā uzdotajiem jautājumiem jau ir sniegtas Kancelejas 2017. gada 2. marta atbildē uz pieteicēja 2017. gada 1. un 3. februāra iesniegumiem.

2017. gada 2. marta vēstulē Kanceleja vērsa pieteicēja uzmanību uz viņam jau sniegto informāciju un internetā pieejamo informāciju, kā arī informēja par darbinieku darba izpildes novērtēšanas kārtību, prēmiju izmaksas un atlīdzības jomu regulējošo tiesisko regulējumu, tostarp skaidrojot

atsevišķas Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma normas.

Tā kā gan 2017. gada 11. februāra iesniegumā, gan 2017. gada 1. un 3. februāra iesniegumos pieteicējs lūdza skaidrot Kancelejas darba organizāciju, Kanceleja uz tiem atbildi sniedza saskaņā ar Iesniegumu likuma normām.

[4.4] Ja persona ir vērsusies iestādē ar sevi interesējošu jautājumu un prasa no iestādes atbildi – konkrētajā gadījumā sniegt skaidrojumu par padomnieka veiktajām darbībām, nodrošinot Valsts prezidenta darba kārtības pasākumu norisi, Kancelejas ieskatā, ir piemērojams Iesniegumu likums.

[4.5] Informācija par Kancelejas ikdienas darbu, veidu, kādā tiek nodrošināta likumos noteikto funkciju izpilde, tiek organizēts darbs un sasniegti Kancelejai svarīgi mērķi, ir ārpus Informācijas atklātības likuma tvēruma.

Spēkā esošie normatīvie akti neparedz Kancelejai pienākumu šādu informāciju radīt un dokumentēt. Pieteicēja prasītā informācija rada pienākumu nevis vienkārši izsniegt tās rīcībā esošas ziņas, bet gan dokumentēt informāciju pieteicēja vajadzībām. Tā kā Kancelejai ir svarīgi nodrošināt iestādes pamatfunkcijas un darba nepārtrauktību, kā arī citu personu tiesības saziņā ar Kanceleju, Kanceleja nesaskata par iespējamu pieteicējam detalizēti skaidrot darbu sadali un darba organizāciju Kancelejā.

[4.6] Konkrētā naudas balva izmaksāta, pamatojoties uz Valsts un pašvaldības institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3. panta ceturtās daļas 5. punktu. Kancelejai nav tiesiska pamata pieteicējam detalizēti skaidrot 2016. gada 23. augusta tikšanās ar Amerikas Savienoto Valstu viceprezidentu Džo Baidenu un Baltijas valstu prezidentiem sagatavošanas gaitu un padomnieka devumu tās sekmīgas norises nodrošināšanai.

Kanceleja savās atbildēs pieteicējam ietvēra norādes uz likumiem un informācijas avotiem, kas pieteicējam varētu dot ieskatu viņu interesējošos jautājumos. Kanceleja paļāvās uz to, ka pieteicējs patstāvīgi iepazīsies ar minēto informāciju un neuzskatīja par lietderīgu pieteicējam skaidrot, kāpēc minētā tikšanās bija svarīgs notikums.

[4.7] Prēmiju noteikšanas kārtība Kancelejā un tiesiskais pamats pieteicējam tika skaidrots 2017. gada 2. marta vēstulē. Šajā vēstulē Kanceleja skaidroja, ka saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 16. panta otro daļu darbiniekam saskaņā ar ikgadējo darbības un tās rezultātu novērtējumu reizi gadā var izmaksāt prēmiju, kuras apmērs nedrīkst pārsniegt 75 procentus no mēnešalgas. Kanceleja pieteicēju arī informēja, ka darba izpildes novērtēšanu Kancelejā veic, pamatojoties uz Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu un Valsts pārvaldes iekārtas likumu, pieņemtiem iekšējiem normatīvajiem aktiem.

Kanceleja pietiecējam sniedza arī ieskatu Kancelejā nodarbināto darba izpildes novērtēšanas procesā un pamatprincipos, uzskaitot būtiskākos darba izpildes novērtēšanas posmus, proti: darba izpildes novērtēšanas plānošana, darba izpildes novērtēšanas un darba izpildes novērtēšanas pārrunas, kurās tiek novērtēta darba izpilde, nodarbinātā prasmes atbilstoši noteiktajām amata kompetencēm, mērķu sasniegšana un uzdevumu izpilde, darbu plānošana, koordinācija, sadarbība un citi jautājumi.

[4.8] 2017. gada 11. februāra vēstulē pieteicējs nebija lūdzis Kanceleju nodrošināt iespēju iepazīties ar darba izpildes novērtēšanas dokumentāciju. Tā kā ārējie normatīvie akti neparedz noteiktu veidu, kā dokumentējams darba izpildes novērtēšanas process, visi darba izpildes novērtēšanas posmi visiem darbiniekiem netiek fiksēti rakstveidā.

Kancelejas darba izpildes novērtēšanas procesa būtisks mērķis ir iestādes iekšējo procesu un darba organizācijas pilnveidošana, kā arī darbinieku darba uzlabošana. Tāpēc darba izpildes novērtēšanas procesā fiksētā informācija satur gan informāciju par Kancelejas darba procesā esošiem un plānotiem uzdevumiem, gan informāciju par konkrētu darbinieku prasmju novērtējumu, stiprajām un vājajām pusēm, informāciju par konkrētu darbinieku mērķiem, iniciatīvām un uzdevumiem, sadarbību ar citiem Kancelejas kolēģiem, informāciju par iespējām pilnveidot kā konkrēta darbinieka darbu, tā arī Kancelejas darbu kopumā.

Šādai informācijai atbilstoši Informācijas atklātības likuma 5. panta pirmajai daļai ir ierobežota pieejamība, jo tā ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un tās izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ var apgrūtināt Kancelejas darbu un nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm. Tā satur fizisko personu datus, kas saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5. panta otrās daļas 4. punktu, 8. pantu un Fizisko personu datu aizsardzības likuma 6. pantu ir aizsargājami.

[4.9] Ievērojot likumā „Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu" 6. panta pirmajā daļā noteikto, Kancelejas darbu organizē un budžetu pārvalda Kancelejas vadītājs. Kancelejas vadītājs ir atbildīgs par budžeta līdzekļu lietderīgu un likumīgu izlietojumu. Kanceleja savā darbībā ievēro Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā un Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteikto. Kancelejai savā darbībā ir pienākums ievērot arī citos likumos, tostarp Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteikto.

No pieteicēja 2017. gada 11. februāra vēstulē uzdoto jautājumu satura secināms, ka pieteicējs, saņemot pieprasīto informāciju, vēlas analizēt Kancelejas darba organizāciju, preses padomnieka darba kvalitāti, vērtējot, vai konkrēto darba uzdevumu izpilde ir samērojama ar piešķirtās prēmijas un naudas balvas apmēru, kā arī vērtēt to, vai Kancelejas darbs tiek organizēts pareizi. Tomēr pieteicējam nav subjektīvu tiesību prasīt konkrēto informāciju.

[4.10] Likumos noteiktajā kārtībā Kancelejā ir veikta finanšu revīzija par Kancelejas 2016. gada pārskatu un darbības finansiālajiem rezultātiem, un ir saņemts revīzijas institūcijas atzinums bez iebildēm. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā minētā informācija būs sabiedrībai publiski pieejama.

Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka Kancelejas rīcība, nosakot naudas balvu un prēmiju preses padomniekam, būtu pretēja normatīvajos aktos noteiktajam vai ka no sabiedrības kāda informācija tiktu slēpta, kā rezultātā būtu nepieciešamas pieteicēja konkrētās iniciatīvas.

[4.11] Pieteicējs savu vēstuli un lūgumu sniegt informāciju pamatojis ar mērķi veicināt tiesiskumu valsts pārvaldē un labas pārvaldības principus. Šāds formulējums ir vispārīgs un nekonkretizēts. Līdz ar to nav skaidrs, kādam mērķim un kādā veidā pieteicēja prasītā informācija varētu tikt izmantota, un vai tā tiktu izmantota, lai veicinātu tiesiskumu valsts pārvaldē un labas pārvaldības principus.

Tiesību normas neizvirza konkrētas prasības iesnieguma vai informācijas pieprasījuma, tostarp ierobežotas pieejamības informācijas pieprasījuma mērķim un pamatojumam. Tomēr pamatojumam un mērķim jāsniedz ticams priekšstats par informācijas nepieciešamību un izmantošanas veidu, tostarp ja tiek pieprasīta ierobežotas pieejamības informācija atbilstoši Informācijas atklātības likuma 11. panta ceturtajā daļā noteiktajam.

[4.12] Tiesību uz informāciju īstenošanas rezultātā sabiedrība var pārliecināties, vai valsts pārvalde darbojas sabiedrības interesēs, kā to paredz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta trešā daļa.

Kancelejas ieskatā nepieciešams nodalīt sabiedrības tiesības zināt Kancelejai piešķirtā valsts budžeta izlietojumu, kam ir leģitīms mērķis, no pieteicēja vēlmes iegūt un bez leģitīma mērķa apstrādāt Kancelejas darbinieku personas datus. Informācijas atklātības likuma 8. pantā noteikts, ka informācija par fiziskās personas privāto dzīvi tiek aizsargāta ar likumu un atbilstoši minētā likuma 5. panta otrās daļas 4. punktā noteiktajam tai ir ierobežotas pieejamības statuss. Tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību ietver personas tiesības uz jebkādu savu datu aizsardzību.

[4.13] Pieteicējam izsniegtie Kancelejas darbinieku personas dati ir atrodami vairākās meklētājprogrammās, radot minēto personu privātās dzīves neaizskaramības pārkāpumu, kas tai skaitā atzīts Eiropas Savienības tiesas judikatūrā. Minētais liecina, ka pieteicējs ir veicis personas datu apstrādi, neievērojot Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7. un 9. panta noteikumus.

Personām, kuras saņem atalgojumu no valsts vai pašvaldību budžeta jārēķinās, ka informācijai par minētās personas ienākumu apmēru ir iemērojami zemāki tiesību uz privāto dzīvi aizsardzības standarti. Tomēr tas nenozīmē, ka minētās personas ir pakļautas jebkādai citu privātpersonu interesei un nesamērīgam privātās dzīves aizskārumam. Minētai interesei jābūt sasaistītai ar Informācijas atklātības likuma 2. pantā noteikto mērķi. Turklāt

normatīvajos aktos ir noteikta kārtība, kādā tiek publiskota informācija par valsts amatpersonu atalgojumu.

[4.14] Pieteicējs savās publikācijās internēta vietnē „pietiek.com" un piedāvātajos aprakstos masu informācijas līdzekļiem, sniedz maldinošu un sagrozītu informāciju, kā arī vēršas pret konkrētām Kancelejas amatpersonām, mēģinot diskreditēt Kanceleju un Valsts prezidenta institūciju. Piemēram, 2017. gada 27. aprīlī pieteicējs internēta vietnē „pietiek.com" publikācijā ietvēris informāciju par Kancelejas darbiniekiem veiktām izmaksām 2017. gada pirmajos trīs mēnešos un šīs informācijas pieejamību saista ar ierosinātām tiesvedībām. Taču Kanceleja šo informāciju pieteicējam, pamatojoties uz Informācijas atklātības likumu, sniegusi tieši tādā pašā formā un apjomā, kādā tika sniegta informācija Kancelejas 2017. gada 25. janvāra vēstulē, un kādā šobrīd tiek gatavota pieteicēja lūgtā informācija par izmaksām Kancelejas darbiniekiem 2017. gada aprīlī.

Līdzīga sagrozīta un maldinoša informācija, kurā pieteicējs vēršas pret konkrētām Kancelejas amatpersonām un mēģina nomelnot Kancelejas darbiniekus, sniegta arī citās pieteicēja publikācijās. Piemēram, 2017. gada 25. aprīļa publikācijā internēta vietnē „pietiek.com" pieteicējs aprakstījis Kancelejas amatpersonu vēlmi slēpt dažādas izmaksas, lai gan Kanceleja pieteicējam pastāvīgi sniedz visu pieteicēja prasīto informāciju, ko Kancelejai ir tiesības un pienākums pieteicējam atbilstoši Informācijas atklātības likumam sniegt.

[4.15] Pieteicējs nav masu informācijas līdzeklis likuma „Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem" izpratnē, līdz ar to pieteicējs neīsteno preses brīvību. Līdzšinējā saziņā ar Kanceleju pieteicējs vērsies kā fiziska persona un Kancelejas sniegto informāciju izmantojis pēc saviem privātiem ieskatiem. Veids, kādā pieteicējs ir izvēlējies veicināt tiesiskumu valsts pārvaldē un labas pārvaldības principus, liek pamatoti apšaubīt pieteicēja deklarētos mērķus.

[5] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmo daļu lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes.

Motīvu daļa

[6] Pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu, kurā ietverti sekojoši prasījumi: 1) atzīt par prettiesisku atbildētājas rīcību, nesniedzot pieprasīto informāciju; 2) uzlikt atbildētājam par pienākumu atvainoties par savu prettiesisko rīcību; 3) uzlikt atbildētājam par pienākumu sniegt pieprasīto informāciju.

Augstākās tiesas judikatūrā ir atzīts, ja persona ir vērsusies tiesā tikai tamdēļ, lai panāktu pieprasītās informācijas saņemšanu, pieteikums būs vērtējams kā pieteikums par pienākuma noteikšanu iestādei veikt konkrētu faktisko rīcību – izsniegt konkrētu informāciju. Šādos gadījumos personas apsvērumi un iebildumi par to, kā iestāde reaģējusi uz informācijas pieprasījumu, parasti neveidos atsevišķu prasījumu. Līdzīgi kā gadījumos, kuros persona ir vērsusies tiesā ar prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, iestādes atteikums izsniegt pieprasīto informāciju (vai šīs informācijas nepienācīga sniegšana) būs aplūkojams vienīgi kā priekšnoteikums tam, lai persona varētu vērsties tiesā ar pieteikumu par faktiskās rīcības veikšanu (*sk. Augstākās tiesas 2012. gada 4. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-339/2012 8. punktu, 2008. gada 23. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-445/2008 8. punktu*). Šādos gadījumos tam, kādā formā (ar administratīvo aktu vai veicot faktisko rīcību) iestāde reaģējusi uz personas informācijas pieprasījumu, nebūs praktiskas nozīmes, jo personas mērķis, vēršoties tiesā, jebkurā gadījumā būs saistīts ar informācijas iegūšanu, tātad faktiskās rīcības veikšanu.

Savukārt, ja persona tiesā vērsusies ne tikai ar mērķi ar tiesas starpniecību panākt pieprasītās informācijas saņemšanu, bet arī ar mērķi panākt tiesas novērtējumu iestādes rīcībai, piemēram, lai būtu pamats par kaitējumu, kas nodarīts ar iestādes rīcību, pieprasīt atlīdzinājumu, personas prasījums saistībā ar iestādes rīcības atzīšanu par prettiesisku aplūkojams kā patstāvīgs prasījums (papildus prasījumam par informācijas izsniegšanu). Proti, šādos gadījumos tiesai līdztekus prasījumam par pienākuma uzlikšanu izsniegt prasīto informāciju jātaisa spriedums arī par prasījumu par negatīvā administratīvā akta vai attiecīgās faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku vai būtiska procesuālā pārkāpuma konstatēšanu (vai pieteikuma noraidīšanu šajā daļā) (*sk. Augstākās tiesas 2015. gada 12. marta lēmuma lietā Nr. SKA-369/2015 9. punktu, 2014. gada 28. februāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-264/2014 8. punktu, 2012. gada 26. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-141/2012 12. punktu*).

Ņemot vērā minēto, pieteicēja pieteikumā ietvertais prasījums par iestādes rīcību – nepienācīgu pieprasītās informācijas sniegšanu – aplūkojams kā prasījums par iestādes faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku. Savukārt prasījums par atlīdzinājumu ir pakārtots prasījumiem par faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku.

Papildus tam kā patstāvīgs prasījums aplūkojams pieteicēja prasījums uzdot iestādei izsniegt pieteicēja pieprasīto informāciju.

[7] No izskatāmās lietas materiāliem tiesa secina, ka pieteicējs savu prasījumu pamatojis ar Informācijas atklātības likuma normām par vispārpieejamās informācijas sniegšanu. Lieta ierosināta par Informācijas atklātības likumā noteiktu prasību izpildi.

Savukārt Kanceleja rakstveida paskaidrojumā norāda, ka jautājumi par atsevišķu darbinieku veikto darbu, darba rezultātiem, darba organizāciju, pienākumu un atbildību sadali, konkrētas aktivitātes, pasākumi, tikšanās, iesaistīšanās noteiktu jautājumu virzībā un to risināšanā veido Kancelejas darba kārtību un ir ārpus Informācijas atklātības likuma tvēruma.

Tiesa vispirms konstatē, ka, vērtējot pieteikumā ietverto prasījumu, ir nepieciešams skaidri konstatēt, vai prasījums saistīts ar atteikšanos atbildēt uz iesniegumu, neatbildēšanu uz iesniegumu vai nepienācīgu atbildēšanu, vai arī prasījums iesniegts sakarā ar iestādes atteikumu sniegt informāciju, informācijas nesniegšanu vai tās nepienācīgu sniegšanu. Pirmajā gadījumā piemērojams Iesniegumu likums, bet otrajā – Informācijas atklātības likums.

Iesniegumu likuma 1. pants noteic, ka likuma mērķis ir veicināt privātpersonas līdzdalību valsts pārvaldē. Šis likums ir piemērojams gadījumos, kad persona vēršas iestādē ar lūgumu iegūt iestādes viedokli, izziņu vai informāciju par kādu jautājumu ar mērķi aktīvi iesaistīties valsts pārvaldē, un nav piemērojams, ja personas mērķis ir mainīt konkrētas tiesiskās attiecības publisko tiesību jomā.

Savukārt Informācijas atklātības likuma 2. panta pirmā daļa noteic, ka šā likuma mērķis ir nodrošināt, lai sabiedrībai būtu pieejama informācija, kura ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei atbilstoši tās kompetencei ir pienākums radīt. Šis likums nosaka vienotu kārtību, kādā privātpersonas ir tiesīgas iegūt informāciju iestādē un to izmantot. Šā panta trešā daļa noteic, ka informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi.

Vērtējot Informācijas atklātības likumā ietverto tiesisko regulējumu, atzīstams, ka likums piemērojams gadījumā, kad persona, īstenojot savas tiesības uz informāciju, vēršas iestādē nolūkā iegūt kādus datus vai ziņas, kurām jau ir jābūt iestādes rīcībā un, no kuriem tiek kaut kas uzzināts, bet nav piemērojams, ja persona vēlas mainīt to skarošu konkrētu tiesisko situāciju publisko tiesību jomā, iegūt iestādes viedokli, izziņu vai informāciju par kādu jautājumu ar mērķi aktīvi iesaistīties valsts pārvaldē.

Kaut arī praksē dažreiz ir grūti nodalīt abu likumu piemērošanas gadījumus, tomēr tas ir nepieciešams, jo uz to atšķirīgu darbības jomu skaidri norādīts Iesniegumu likuma 2. panta otrajā daļā, kurā noteikts, ka likums neattiecas uz informācijas pieprasījumiem, kas izskatāmi saskaņā ar Informācijas atklātības likumu, kā arī uz iesniegumiem, kuriem saskaņā ar likumu noteikta cita izskatīšanas kārtība (*sk. Augstākās tiesas 2011. gada 22. februāra lēmumu lietā Nr. SKA-203/2011*).

Iepazīstoties ar pieteicēja Kancelejai adresētājā iesniegumā un pieteikumā uzdotajiem jautājumiem, tiesa konstatē, ka pieteicējs vēlas iegūt informāciju par Kancelejas darba organizācijas jautājumiem, par padomnieka pienākumiem, funkcijām un darba izpildes novērtēšanu. Līdz ar to pieteicēja iesniegums iesniegts nolūkā iegūt datus vai ziņas, kurām jau ir jābūt iestādes rīcībā. Tātad pieteicējs ir lūdzis sniegt informāciju par konkrētiem

apstākļiem, nevis vēlējās iegūt iestādes viedokli, izziņu vai informāciju par kādu jautājumu ar mērķi aktīvi iesaistīties valsts pārvaldē.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteicēja iesniegums Kancelejā iesniegts Informācijas atklātības likuma kārtībā.

[8] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka Kanceleja 2017. gada 25. janvārī pieteicējam sniedza informāciju, ka padomniekam saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3. panta ceturtās daļas 5. punktu par tikšanos ar Amerikas savienoto valstu viceprezidentu Džo Baidenu, Igaunijas Republikas prezidentu Tomasu Hendriku Ilvesu un Lietuvas Republikas prezidenti Daļu Gribauskaiti 2016. gada 23. augustā plānošanu, organizēšanu, koordinēšanu, sagatavošanu un sekmīgu īstenošanu, veicot uzticētos pienākumus paaugstinātas darba intensitātes apstākļos, 2016. gada 24. oktobrī noteikta un oktobrī aprēķināta naudas balva 2561,40 *euro* (*lietas 52. lapa*).

[8.1] Tiesa konstatē, ka pieteicējs ar 2017. gada 11. februāra iesniegumu (*lietas 82. lapa*) vērsās iestādē, kurā norādīja kādu informāciju vēlas saņemt saistībā ar /pers. B/ noteikto naudas balvu 2561,40 *euro*, proti:

1) kādi būtiskākie pienākumi noteikti amata aprakstā /pers. B/ (atbildei pievienojot amata apraksta kopiju);

2) kurus no šiem pienākumiem /pers. B/ pildīja saistībā ar norādīto vizīti;

3) kādas tieši funkcijas /pers. B/ veica saistībā ar šīs vizītes plānošanu;

4) kādas tieši funkcijas /pers. B/ veica saistībā ar šīs vizītes koordinēšanu;

5) kādas tieši funkcijas /pers. B/ veica saistībā ar šīs vizītes organizēšanu;

6) kādas tieši funkcijas /pers. B/ veica saistībā ar šīs vizītes sagatavošanu;

7) kas un kādā veidā uzdeva /pers. B/ veikt konkrētas funkcijas;

8) kas un kādā veidā novērtēja /pers. B/ veikumu;

9) kas un kādā veidā fiksēja, ka /pers. B/ šīs darbības veicis paaugstinātas darba intensitātes apstākļos;

10) pēc kādas tieši metodikas tika aprēķināta /pers. B/ izmaksājamā naudas balva un kas to aprēķināja.

[8.2] Tāpat Kanceleja 2017. gada 25. janvārī pieteicējam sniedza informāciju, ka /pers. B/ saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 16. panta otro daļu, par darbu 2016. gadā atbilstoši darba izpildes novērtēšanas rezultātiem 2016. gada 28. decembrī noteikta un decembrī aprēķināta prēmija 1869,82 *euro* (*lietas 70. lapa*). Saistībā ar norādīto informāciju pieteicējs lūdza sniegt informāciju:

1) kas un kad veica /pers. B/ darba izpildes novērtēšanu;

2) pēc kādas metodikas veikta /pers. B/ darba izpildes novērtēšana;

3) vai Valsts prezidents izteica savu viedokli par /pers. B/ darba izpildes novērtēšanu un tās rezultātiem.

[8.3] Sniedzot atbildi uz norādīto pieteicēja iesniegumu, Kanceleja 2017. gada 15. martā ar vēstuli Nr. 511 (*lietas 83. lapa*) norādīja, ka atbildes par uzdotajiem jautājumiem sniegtas Kancelejas 2017. gada 2. marta vēstulē Nr. 419, kurā sniegta atbilde uz pieteicēja 2017. gada 1. un 3. februāra iesniegumiem.

Savukārt 2017. gada 2. marta vēstulē Nr. 419 (*lietas 84.-85. lapa*) pieteicējam sniegtas atbildes uz uzdotajiem jautājumiem. Kanceleja norādīja, ka visas prēmijas, naudas balvas un piemaksas izmaksātas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, ievērojot gan Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma, gan arī Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma normas un citu likumu normas. Informācija par pasākumiem pieejama www.president.lv.

Saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 16. panta otro daļu saskaņā ar ikgadējo darbības un tās rezultātu novērtējumu reizi gadā var izmaksāt prēmiju, kuras apmērs nedrīkst pārsniegt 75 procentus no mēnešalgas. Darba izpildes novērtēšanu Kancelejā veic, pamatojoties uz Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu un uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma pamata izdotiem iekšējiem normatīvajiem aktiem, kas noteic darbinieka darba izpildes novērtēšanas kārtību.

Kancelejā nodarbināto darba izpildi novērtē tā tiešais vadītājs vai kancelejā izveidota komisija. Darba izpildes novērtēšanas process Kancelejā sastāv no darba izpildes novērtēšanas plānošanas, darba izpildes novērtēšanas un pārrunām, kurās tiek novērtēta darba izpilde, nodarbinātā prasmes atbilstoši noteiktajām amata kompetencēm, mērķu sasniegšana un uzdevumu izpilde, darbu plānošana, koordinācija, sadarbība un citi jautājumi.

Tāpat atbildē norādīts, ka saskaņā ar Informācijas atklātuma likuma 5. panta pirmo daļu ierobežotas pieejamības informācija ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm.

[8.4] Pieteicējs norāda, ka Kanceleja nav sniegusi pieteicēja pieprasīto informāciju, kā arī 2017. gada 2. marta vēstule Nr. 419 nesatur atbildes uz pieteicēja uzdotajiem jautājumiem. Ņemot vērā minēto, tiesa turpmāk izvērtēs, vai minētā Kancelejas vispārīgā informācija sniedz atbildes uz sprieduma [8.1] un [8.2] punktā norādītajiem pieteicēja uzdotajiem jautājumiem.

[9] Likuma „Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu" 5. panta pirmā daļa noteic, ka Kanceleja ir patstāvīga institūcija, kas kārto ar amatā esošā Valsts prezidenta darbību saistītās lietas un pārzina Valsts prezidenta lietvedību. Saskaņā ar panta ceturto daļu Kancelejas struktūru un iekšējās darbības noteikumus reglamentē nolikums, kuru apstiprina Valsts prezidents.

Valsts prezidenta kancelejas nolikuma 14. punkts noteic Kancelejas vadītāja kompetenci, tostarp, vadīt un organizēt Kancelejas darbu, pārvaldīt Kancelejas budžetu, nodrošināt piešķirto valsts budžeta līdzekļu sadali, uzskaiti un kontroli, kā arī atbildēt par Kancelejas budžeta likumīgu, mērķtiecīgu un lietderīgu izmantošanu, noteikt Kancelejas struktūrvienību kompetenci struktūrvienību nolikumos, darbinieku pienākumus darba līgumos, kā arī apstiprina amatu aprakstus, norīkot atbildīgos Kancelejas darbiniekus atsevišķu pasākumu organizēšanā, koordinēšanā un nodrošināšanā u.c.

Savukārt nolikuma 18. punkts noteic Valsts prezidenta padomnieku kompetenci: 1) sistemātiski nodrošināt Valsts prezidentu ar nepieciešamo informāciju, 2) Valsts prezidenta uzdevumā nodrošināt Valsts prezidenta rīkojumu sagatavošanu, 3) nodrošināt Valsts prezidenta paziņojumu izstrādāšanu un savlaicīgu nosūtīšanu adresātiem, 4) Valsts prezidenta un Kancelejas vadības uzdevumā organizēt Valsts prezidenta un Kancelejas darba kārtības un publiskos pasākumus, kā arī atbild par to saturisko daļu, 5) nodrošināt vēstuļu un citu dokumentu projektu sagatavošanu, sagatavo atbildes uz Kancelejā saņemto korespondenci, 6) kā atbildīgajam par pasākuma norisi vai rīkojuma izpildi, saskaņojot ar iesaistīto struktūrvienību vadītājiem, norīkot Kancelejas darbiniekus pasākumu sadaļu sagatavošanā vai rīkojuma izpildes nodrošināšanā, 7) organizēt savā tiešajā pakļautībā esošo Funkciju nodrošinājuma nodaļas darbinieku darbu, 8) savas kompetences ietvaros veikt citus pienākumus Valsts prezidenta, Kancelejas vadītāja vai Kancelejas vadītāja vietnieka uzdevumā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka publiski pieejamais Kancelejas iekšējais normatīvais akts satur informāciju par Valsts prezidenta padomnieku pienākumiem. Tomēr iepazīstoties ar /pers. B/ amata aprakstu (*lietas 112.-118. lapa*), tiesa konstatē, ka nolikumā norādītā Valsts prezidenta padomnieka kompetence ir ļoti vispārīga un neaptver visus padomnieka galvenos amata pamatpienākumus, kas detalizēti norādīti amata aprakstā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka Kanceleja nav sniegusi pieteicējam informāciju par Valsts prezidenta padomnieka amata aprakstā noteiktajiem būtiskākajiem pienākumiem.

Turklāt Kancelejas vēstules nesatur atbildi uz lūgumu pievienot Valsts prezidenta padomnieka amata aprakstu, proti, nav norādes, kādēļ minētā

informācija pieteicējam nav sniegta. Kaut gan internetā bez maksas pieejama informācija par Valsts prezidenta padomnieku kompetenci, tomēr, tiesas ieskatā, šāda rīcība nav vienādojama ar amata apraksta izsniegšanu, lai pieteicējs pats varētu pārliecināties, ka internetā pieejamā informācija atbilst konkrēta padomnieka amata aprakstā norādītajam.

[10] No Informācijas atklātības likuma 2. panta izriet šā likuma mērķis – nodrošināt, lai sabiedrībai būtu pieejama informācija, kura ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei atbilstoši tās kompetencei ir pienākums radīt. Likums attiecas uz dokumentētu informāciju, kura ir iestāžu informācijas apritē. Informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 10. panta trešo daļu vispārpieejamo informāciju sniedz pēc jebkuras privātpersonas pieprasījuma, kas to vēlas saņemt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par vispārpieejamu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz pieprasītāju.

Savukārt Informācijas atklātības likuma 4. pants noteic, ka vispārpieejamā informācija ir tāda informācija, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija.

No minētā izriet, ka valsts pārvaldes iestādei, nodrošinot sabiedrības intereses, ir pienākums jebkurai personai sniegt vispārpieejamu informāciju, kas ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei ir pienākums radīt.

Ierobežotas pieejamības informācija saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5. panta pirmo daļu ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm. Minētā likuma 5. panta otrajā daļā ir ietverts izsmeļošs uzskaitījums, kādai informācijai var tikt piešķirts ierobežotas pieejamības statuss, proti, par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma šāda informācija: 1) kurai šāds statuss noteikts ar likumu, 2) kas paredzēta un noteikta iestādes iekšējai lietošanai; 3) kas ir komercnoslēpums, izņemot gadījumus, kad ir noslēgts iepirkuma līgums saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu vai cita veida līgums par rīcību ar valsts vai pašvaldības finanšu līdzekļiem un mantu; 4) par fiziskās personas privāto dzīvi; 5) kas attiecas uz atestācijas, eksāmenu, iesniegto projektu (izņemot projektus, kuru finansēšana paredzēta ar valsts sniegtu galvojumu), konkursu (izņemot konkursus, kas saistīti ar iepirkumiem valsts vai pašvaldību vajadzībām vai citādi saistīti ar rīcību ar valsts vai pašvaldību finanšu līdzekļiem un mantu) un citu līdzīga rakstura novērtējumu procesu; 6) dienesta vajadzībām; 7) kas ir Ziemeļatlantijas līguma organizācijas vai Eiropas Savienības informācija, kura apzīmēta attiecīgi kā „NATO UNCLASSIFIED" vai „LIMITE".

Informācijas atklātības likums informāciju klasificē divās grupās – vispārpieejamā informācijā un ierobežotas pieejamības informācijā. Pamatnostādne ir, ka informācija ir vispārpieejama, ja vien tā nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija. Tas nozīmē, ka personai nav jāpamato savas tiesības uz pieeju šai informācijai, bet šīs tiesības tiek prezumētas.

Informācijas atklātības likuma 12. pants noteic pieprasītās informācijas atteikšanas kārtību un kārtību, kādā sniedzama izziņa par pieprasīto informāciju. Ja iestāde atsaka sniegt rakstveidā pieprasīto informāciju, tā savā rakstveida atteikumā norāda, uz kāda pamata pieprasījums pilnīgi vai daļēji atteikts, kur un kādā termiņā šo atteikumu var apstrīdēt vai pārsūdzēt (*pirmā daļa*). Ja informācija, kas pieprasīta iestādei, ir pieejama internetā bez maksas, iestāde var atteikties izsniegt pieprasīto informāciju, norādot tās mājaslapas adresi, kur attiecīgā informācija ir pieejama, izņemot gadījumu, kad pieprasītājs ir norādījis, ka viņa tiesiskā statusa, veselības stāvokļa vai citu pamatotu apstākļu dēļ nav iespējas iegūt informāciju internetā. Ja iestādei pieprasīts likuma vai Ministru kabineta noteikumu teksts, iestāde var atteikties to izsniegt, norādot, kad un kurā laikraksta „Latvijas Vēstnesis" numurā informācija publicēta, kā arī mājaslapu internetā, kur attiecīgais normatīvais akts ir pieejams (*trešā daļa*).

No tā secināms, ka tiesai jāpārbauda, vai atbildētājas norādītais pamatojums attaisno pieteicēja interešu ierobežojumu saņemt pieprasīto informāciju.

[11] Tiesa norāda, ka atbildētāja vispār nav sniegusi pamatotu atbildi uz pieteicēja uzdoto jautājumu par padomnieka amata aprakstā norādītajiem būtiskākajiem pienākumiem un nav sniegusi atbildi uz pieteicēja lūgumu izsniegt amata apraksta norakstu.

Atbildētāja 2017. gada 2. marta vēstulē un rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu vispārīgi atsaucas uz Informācijas atklātības likuma 5. panta pirmo daļu. Tāpat norādīts, ka pieteicēja pieprasītā informācija satur fizisko personu datus, kas saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5. panta otrās daļas 4. punktu, 8. pantu un Fizisko personu datu aizsardzības likuma 6. pantu ir aizsargājami.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējam nav sniegta informācija par padomnieka amata aprakstā norādītajiem būtiskākajiem pienākumiem un nav sniegta motivēta atbilde, kādēļ pieteicējam nav izsniedzams minētā padomnieka amata apraksta noraksts.

Tiesības saņemt informāciju ir cilvēktiesību un pamatbrīvību neatņemama sastāvdaļa. Savukārt demokrātiskas valsts funkcionēšanas neatņemama pazīme ir tās pārskatāmība. Pārvaldes iestādēm savā ikdienas darbā jāievēro un jāpiemēro cilvēktiesību normas, kas noteiktas Satversmē un citos likumos. Ikvienam cilvēkam saskaņā ar Satversmi ir tiesības būt informētam par valsts pārvaldes sistēmas institūciju darbību, lai pārliecinātos, ka tās efektīvi, godīgi un taisnīgi saskaņā ar likumiem pilda sabiedrības uzticētās funkcijas. Informācijas pieejamības tiesības var tikt ierobežotas tikai ar likumu un tikai īpaši paredzētos gadījumos. Personas tiesības iegūt informāciju ir neierobežotas, ciktāl likums nenosaka pretējo. Tādējādi ikviens ierobežojums iegūt informāciju iztulkojams iespējami šauri (*sk. Augstākās tiesas 2007. gada 8. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-194/2007 14. punktu*).

Kanceleja rakstveida paskaidrojumā tiesai norādīja, ka Kancelejā nodarbināto amata apraksti ir darba līgumu sastāvdaļa. Tādējādi darba līguma un tā pielikuma – amata apraksta nodošana pieteicējam, saistot to ar citiem personas identifikatoriem (piemēram, vārdu, uzvārdu un amatu), ir uzskatāma par datu apstrādi un minētās informācijas izsniegšanai nepieciešams konstatēt Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7. pantā noteikto pamatu.

Tiesa norādīto iebildumu atzīst par nepamatotu turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

Fizisko personu datu aizsardzības likuma mērķis ir aizsargāt fizisko personu pamattiesības un brīvības, it īpaši privātās dzīves neaizskaramību, attiecībā uz fiziskās personas datu apstrādi. Saskaņā ar likuma 2. panta 3. un 4. punktu personas dati ir jebkāda informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisko personu, savukārt personas datu apstrāde ir jebkuras ar personas datiem veiktas darbības, ieskaitot datu vākšanu, reģistrēšanu, ievadīšanu, glabāšanu, sakārtošanu, pārveidošanu, izmantošanu, nodošanu, pārraidīšanu un izpaušanu, bloķēšanu vai dzēšanu;

Likuma 6. pants noteic, ka ikvienai fiziskajai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību. Saskaņā ar likuma 7. panta 5. punkta noteikumiem personas datu apstrāde ir atļauta tikai tad, ja likumā nav noteikts citādi un datu apstrāde nepieciešama, lai nodrošinātu sabiedrības interešu ievērošanu vai realizētu publiskās varas uzdevumus, kuru veikšanai personas dati ir nodoti pārzinim vai pārraidīti trešajai personai.

Kanceleja pamatoti norāda, ka informācija par personu vārdu un uzvārdu ir atzīstama par personas datiem.

Vienlaikus tiesai nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs interesētos par fiziskas personas privāto dzīvi vai izrādītu interesi, kas pārsniedz valsts pārvaldes funkcionēšanas robežas.

Jēdziens „privātā dzīve" nav tulkojams sašaurināti un ka pamatā netiek pieļauta iespēja profesionālo darbību „izņemt no privātās dzīves" jēdziena (*sal. Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus lietās Amann pret Šveici, 65. punkts, kā arī Rotaru pret Rumāniju, 43. punkts*). Tādējādi apstāklis, ka minētā informācija ietilpst profesionālās darbības kontekstā, nevar liegt to kvalificēt kā personas datu kopumu. No Eiropas Savienības Tiesas

judikatūras izriet, ka tiesības uz personas datu aizsardzību tomēr nav absolūta prerogatīva, bet ir jāņem vērā saistībā ar to funkciju sabiedrībā (*sal. 2010. gada 9. novembra spriedums apvienotā lietā C?92/09 un C?93/09 Volker und Markus Schecke GbR (C?92/09) un Hartmut Eifert (C? 93/09)48. punkts, EU:C:2010:662*).

Tiesa atzīst, ka informācija par padomnieka amata pienākumiem un šim amatam izvirzītajām prasībām var palielināt pārredzamību attiecībā uz Kancelejas darbību. Šādas informācijas nodošana sabiedrības rīcībā pastiprina sabiedrisko kontroli pār pārvaldes iestādes darbības pamatotību, efektivitāti un atbildību.

Eiropas Savienības Tiesa ir nospriedusi, ka paredzētās atkāpes no personas datu aizsardzības un tās ierobežojumi jāīsteno tikai tiktāl, ciktāl tas ir noteikti nepieciešams (*sal. 2008. gada 16. decembra spriedums lietā C-73/07 Satakunnan Markkinapörssi u n Satamedia, 56. punkts, EU:C:2008:727*).

Nav šaubu, ka demokrātiskā sabiedrībā nodokļu maksātājiem ir tiesības tikt informētiem par pārvaldes lēmumiem. Iestādei ir jāņem vērā informācijas pieprasījuma mērķis, proti, ka tas iesniegts valsts pārvaldes funkcionēšanas robežās un aptver tikai to informāciju, kura attiecas uz padomnieka amata pienākumiem. Tādējādi informācijas pieprasījums attiecas uz personas profesionālo darbību un šādos apstākļos iestādei ir jāpārbauda vai ir ievērots līdzsvars starp sabiedrības interesēm nodrošināt iestādes rīcības pārredzamību no vienas puses un attiecīgās personas tiesību uz privātās dzīves aizsardzību, neaizskaramību vispār un viņu personas datu aizsardzību konkrēti, no otras puses.

No Eiropas Savienības Tiesas judikatūras izriet, ka pamattiesību uz privātās dzīves neaizskaramību aizsardzības Savienības līmenī pamatā ir prasība, lai atkāpes no personas datu aizsardzības un tās ierobežojumi tiktu īstenoti absolūti nepieciešamā ietvaros (*sal. 2015. gada 6. oktobra spriedums lietā C?362/14 Schrems, 92. punkts un tajā minētā judikatūra, EU:C:2015:650*).

Pieteicējs nav lūdzi Kancelejai izsniegt darba līgumu, kas, iespējams, var saturēt aizsargājamus personas datus. Kanceleja ir iesniegusi tiesai padomnieka amata aprakstu, kurā ir norādīta šī amata kompetence, pamatpienākumi, tiesības, nepieciešamā kvalifikācija un prasmes. Tiesas vērtējumā amata aprakstā ietvertā informācija nepārsniedz valsts pārvaldes funkcionēšanas robežas un attiecas tikai uz padomnieka profesionālo darbību.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka atbildētāja nav pamatojusi, kā pieteicēja iespēja iepazīties ar pieprasīto dokumentu var konkrēti un faktiski apdraudēt padomnieka aizsargātas intereses. Tādējādi tiesa atzīst, ka atbildētāja nepamatoti atteica pieteicējam izsniegt pieprasīto informāciju par /pers. B/ būtiskākiem pienākumiem, kas noteikti amata aprakstā un izsniegt amata apraksta kopiju. Līdz ar to atbildētājas faktiskā rīcība ir atzīstama par prettiesisku un pieteikums šajā daļā ir apmierināms. Tāpat atbildētājai uzliekams pienākums sniegt pieteicēja pieprasīto informāciju.

[12] Tiesa piekrīt atbildētājas norādītajam, ka pieteicēja sprieduma [8.1] punktā norādītais 2.-9. jautājums saistīts ar Kancelejas darba organizāciju, nodrošinot Valsts prezidenta darba kārtības pasākumu norisi.

Tiesa atzīst par pamatotu atbildētājas rakstveida paskaidrojumā norādīto, ka normatīvie akti neparedz Kancelejai pienākumu radīt un dokumentēt informāciju par katra darbinieka konkrētā pasākuma plānošanai, organizēšanai, koordinēšanai, sagatavošanai un īstenošanai izpildītajām darbībām, uzdotiem uzdevumiem, personām, kas uzdeva veikt konkrētus uzdevumus.

Informācijas atklātības likuma 5. panta pirmā daļa noteic, ka ierobežotas pieejamības informācija ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm.

Tiesu praksē ir atzīts, ka valsts lēmumi par ierēdņa dienesta uzdevumu pildīšanu ir vērsti uz iekšu un nav administratīvie akti. Piemēram, tie ir lēmumi par ierēdņa kvalifikācijas novērtēšanu, ierēdņa komandēšanu, pārvietošanu uz citu iestādi (arī citā pilsētā), pārcelšanu tādā pašā amatā tajā pašā iestādē, rīkojumi par noteiktu uzdevumu izpildi, piedalīšanos sapulcēs, dienesta uzdevumu izpildes laika ievērošanu, dienesta kabineta piešķiršanu, dienesta formas nēsāšanu u.tml. (*sal. Augstākās tiesas 2010. gada 14. aprīļa lēmums lietā Nr. SKA-434/2010, 10. punkts*). Jautājums par ierēdņa novērtējumu ir pārvaldes iekšējs tiesību akts, jo novērtēšanas mērķis ir iestādes darba organizēšana. Iekšēji tiesību akti nav pārbaudāmi administratīvajā tiesā, bet valsts pārvaldes ietvaros (*sal. Augstākās tiesas 2012. gada 22. februāra lēmums lietā Nr. SKA-337/2012, 11. punkts*). To, kādus kritērijus noteikt, lai izvērtētu ierēdņa darba rezultātus, ir tiesīga noteikt pati iestāde, izmantojot piešķirto rīcības brīvību (*sal. Augstākās tiesas 2012. gada 9. jūlija spriedums lietā Nr. SKA-362/2012, 11. punkts*).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst par pamatotu atbildētājas argumentu, ka pieteicēja pieprasītā informācija saistīta ar Kancelejas iekšēju darba organizāciju, proti, par padomnieka darba izpildes novērtēšanu, uzdevumu izpildes laika uzskaiti, rīkojumu par noteiktu uzdevumu izpildi došanu u.c. Norādītā informācija ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba pienākumu veikšanu. Tāpat šādas informācijas izpaušana šīs informācijas rakstura un satura dēļ var apgrūtināt iestādes darbību, kā arī nodarīt kaitējumu personas, par kuru informācija pieprasīta likumiskajām interesēm.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējam ir sniegta atbilde uz sprieduma [8.1] punktā norādīto 2.-9. jautājumu.

[13] Pieteicējs iesniegumā lūdza sniegt informāciju pēc kādas metodikas aprēķināta /pers. B/ izmaksājamā naudas balva un kas to aprēķināja.

2017. gada 2. marta vēstulē Nr. 419 pieteicējam sniegta atbilde, ka visas prēmijas, naudas balvas un piemaksas izmaksātas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, ievērojot gan Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma, gan arī Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma normas un citu likumu normas. Informācija par pasākumiem pieejama www.president.lv.

2017. gada 25. janvāra vēstulē pieteicējam tika norādīts, ka 2016. gada 24. oktobrī noteikta un oktobrī aprēķināta naudas balva 2561,40 *euro* saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3. panta ceturtās daļas 5. punktu par tikšanos ar Amerikas savienoto valstu viceprezidentu Džo Baidenu, Igaunijas Republikas prezidentu Tomasu Hendriku Ilvesu un Lietuvas Republikas prezidenti Daļu Gribauskaiti 2016. gada 23. augustā plānošanu, organizēšanu, koordinēšanu, sagatavošanu un sekmīgu īstenošanu, veicot uzticētos pienākumus paaugstinātas darba intensitātes apstākļos,

Saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3. panta ceturtās daļas 5. punktu valsts institūcija tai piešķirto finanšu līdzekļu ietvaros iekšējos normatīvajos aktos, darba koplīgumos vai darba līgumos amatpersonām (darbiniekiem) var paredzēt naudas balvu, kas kalendāra gada ietvaros nepārsniedz amatpersonai (darbiniekam) noteiktās mēnešalgas apmēru, sakarā ar amatpersonai (darbiniekam) vai valsts institūcijai svarīgu sasniegumu (notikumu), ņemot vērā amatpersonas (darbinieka) ieguldījumu attiecīgās institūcijas mērķu sasniegšanā.

Viena no Valsts prezidenta kancelejas darbības jomām ir nodrošināt un organizēt Valsts prezidenta vizītes gan pa Latviju, gan ārpus valsts robežām; kā arī organizēt ārvalstu augstāko amatpersonu vizītes Latvijā un nodrošināt Valsts prezidenta tikšanās ar citu valstu un starptautisku organizāciju amatpersonām, kas viesojas Latvijā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējam ir sniegta informācija par naudas balvas noteikšanas tiesisko pamatojumu un notikumu, sakarā ar kuru naudas balva ir piešķirta. No norādītās tiesību normas izriet, ka naudas balvas apmērs nevar pārsniegt kalendāra gada ietvaros amatpersonai (darbiniekam) noteiktās mēnešalgas apmēru. Tādējādi likumdevējs ir paredzējis maksimālo naudas balvas apmēru, bet tās noteikšanai iestādei piešķirta rīcības brīvība likumdevēja noteikto robežu un iestādei piešķirto finanšu līdzekļu ietvaros. Ne norādītā tiesību norma, ne citi normatīvie akti nenoteic Kancelejai pienākumu izstrādāt metodiku naudas balvas apmēra aprēķināšanai.

Savukārt atbilstoši Valsts prezidenta kancelejas nolikuma 14.4. apakšpunktam Kancelejas vadītājs pārvalda Kancelejas budžetu, nodrošina piešķirto valsts budžeta līdzekļu sadali, uzskaiti un kontroli, kā arī atbild par Kancelejas budžeta likumīgu, mērķtiecīgu un lietderīgu izmantošanu.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Kanceleja ir sniegusi pieteicējam atbildi uz sprieduma [8.1] punktā norādīto 10. jautājumu par naudas balvas aprēķināšanas metodiku.

[14] Kanceleja pieteicējam sniedza informāciju, ka padomniekam saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 16. panta otro daļu, par darbu 2016. gadā atbilstoši darba izpildes novērtēšanas rezultātiem 2016. gada 28. decembrī noteikta un decembrī aprēķināta prēmija 1869,82 *euro*.

Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 16. panta otrā daļa noteic, ka saskaņā ar ikgadējo darbības un tās rezultātu novērtējumu reizi gadā var izmaksāt prēmiju, kuras apmērs nedrīkst pārsniegt 75 procentus no mēnešalgas.

Likuma „Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu" 6. panta otrā daļa noteic, ka darba līgumu ar Kancelejas vadītāju, viņa vietniekiem un Valsts prezidenta padomniekiem slēdz uz noteiktu laiku, ne garāku par Valsts prezidenta pilnvaru laiku. Uz minētajām amatpersonām neattiecas Darba likuma 45. panta pirmajā daļā noteiktais darba līguma termiņa ierobežojums. Darba līgumu ar minētajām amatpersonām var uzteikt jebkurā laikā, nenorādot uzteikuma iemeslus. Lēmums par darba līguma noslēgšanu vai uzteikšanu ir politisks lēmums.

Tādējādi padomnieka amats nav ierēdņa amats un uz to neattiecas Ministru kabineta 2012. gada 10. jūlija noteikumi Nr. 494 „Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes nodarbināto darba izpildes novērtēšanu".

Kanceleja 2017. gada 2. marta atbildē pieteicējam norādīja, ka darba izpildes novērtēšanu Kancelejā veic, pamatojoties uz Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma un uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma pamata izdotiem iekšējiem normatīvajiem aktiem, kas noteic darbinieka darba izpildes novērtēšanas kārtību. Tāpat ir norādīti būtiskākie darba izpildes novērtēšanas posmi, tas ir, darba izpildes novērtēšanas process Kancelejā sastāv no darba izpildes novērtēšanas plānošanas, darba izpildes novērtēšanas un pārrunām, kurās tiek novērtēta darba izpilde, nodarbinātā prasmes atbilstoši noteiktajām amata kompetencēm, mērķu sasniegšana un uzdevumu izpilde, darbu plānošana, koordinācija, sadarbība un citi jautājumi.

Tādējādi tiesa atzīst, ka pieteicējam ir sniegta informācija par darba izpildes novērtēšanas metodiku (sprieduma [8.2] punktā norādītais 2. jautājums).

[15] Tiesa konstatē, ka Kanceleja nav sniegusi pieteicējam informāciju kas un kad veica padomnieka darba izpildes novērtēšanu par darbu 2016. gadā un vai Valsts prezidents izteica savu viedokli par padomnieka darba izpildes novērtēšanu un tās rezultātiem (sprieduma [8.2] punktā norādītais 1. un 3. jautājums).

Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka pieteicējam Kanceleja 2017. gada 22. septembrī sniedza atbildi Nr. 1548 (*lietas 119.-120. lapa*), kurā cita starpā norādīts, ka Valsts prezidenta padomnieku darbu novērtē Valsts prezidents, ņemot vērā minētajām personām likuma „Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu" noteikto darba tiesisko attiecību ietvaru. Kancelejas vadītājs, vadītāja vietnieks un Valsts prezidenta padomnieki ir politiski amati, kas balstās gan uz profesionāliem, gan uz uzticēšanās kritērijiem. Padomnieka darbs tika novērtēts ļoti labi 2016. gada 28. decembrī.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Kanceleja, atbildot uz pieteicēja 2017. gada 12. februāra iesniegumu, nepamatoti nav sniegusi pieteicējam pieprasīto informāciju par personu, kas veica padomnieka darba izpildes novērtēšanu par darbu 2016. gadā un laiku, kad notika minētā novērtēšanā. Līdz ar to Kancelejas faktiskā rīcība atzīstama par prettiesisku. Savukārt izlemjot jautājumu par pienākuma uzlikšanu Kancelejai sniegt pieprasīto informāciju, tiesa ņem vērā, ka ar Kancelejas 2017. gada 22. septembra vēstuli Nr. 1548 pieteicējam pieprasītā informācija ir sniegta un nav pamata uzdot iestādei par pienākumu atkārtoti sniegt norādīto informāciju.

[16] Apkopojot spriedumā konstatēto, tiesa atzīst par prettiesisku Kancelejas rīcību nesniedzot pieteicējam informāciju par padomniekam amata aprakstā noteiktajiem būtiskākajiem pienākumiem un neizsniedzot pieteicējam padomnieka amata apraksta norakstu. Tādējādi pieteikums šajā daļā ir apmierināms un Kancelejai uzliekams par pienākumu sniegt pieteicējam norādīto informāciju.

Tāpat tiesa atzīst par prettiesisku Kancelejas rīcību, nesniedzot pieteicējam pieprasīto informāciju par personu, kas veica padomnieka darba izpildes novērtēšanu par darbu 2016. gadā un laiku, kad notika minētā novērtēšanā. Ņemot vērā, ka norādītā informācija pieteicējam sniegta ar Kancelejas 2017. gada 22. septembra vēstuli Nr. 1548, nepastāv pamats apmierināt pieteikumu daļā par pienākuma uzlikšanu iestādei izsniegt minēto informāciju.

Tiesa atzīst par pamatotu Kancelejas rīcību, sniedzot atbildes uz pieteicēja sprieduma [8.1] punktā norādīto 2.-10. jautājumu un [8.2] punktā norādīto 2. jautājumu. Līdz ar to pieteikums daļā par norādītās informācijas nesniegšanu un pienākuma uzlikšanu iestādei sniegt pieprasīto informāciju ir noraidāms kā nepamatots.

[17] Pieteicējs iebildis, ka Kancelejas atteikumā izsniegt pieteicēja pieprasīto informāciju nav ietverta minētā administratīvā akta pārsūdzības kārtība.

Tiesa atzīst, ka minētais ir uzskatāms par procesuālu pārkāpumu, tomēr, kā atzīts tiesu praksē, ne katrs iestādes pieļauts procesuāls pārkāpums administratīvā akta izdošanas procesā pats par sevi ir pietiekams pamats pārsūdzētā administratīvā akta atzīšanai par prettiesisku.

Augstākā tiesa atzina, ka pārsūdzības kārtības norādīšanas jēga ir sniegt informāciju par to, kur un kādā termiņā personai ir tiesības iebilst pret iestādes pieņemto administratīvo aktu. Likumdevējs Administratīvā procesa likuma 188. panta otrajā daļā ir atrunājis, ka tad, ja administratīvajā aktā nav norādīts, kur un kādā termiņā to var pārsūdzēt, pieteikumu tiesā var iesniegt viena gada laikā no administratīvā akta spēkā stāšanās dienas. No minētā izriet, ka pārsūdzības termiņa neietveršana administratīvajā aktā kā procesuāls pārkāpums ietekmē kārtību, kādā persona var iebilst pret iestādes pieņemto administratīvo aktu (personai tiek dots ievērojami ilgāks termiņš administratīvā akta pārsūdzībai), bet neietekmē to, vai pārsūdzētais administratīvais akts kā tāds atzīstams par prettiesisku (*sk. Augstākās tiesas 2017. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. SKA-106/2017 20. punktu*).

Turklāt konkrētajā gadījumā pieteicējs ir iesniedzis pieteikumu tiesā mēneša laikā no atbildes saņemšanas. Tas nozīmē, ka iestādes kļūda, nenorādot pārsūdzības kārtību, nekādi neietekmēja pieteicēja iespējas Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā un kārtībā iebilst pret Kancelejas izdoto administratīvo aktu. Līdz ar to atzīstams, ka iestādes pieļautais procesuālais pārkāpums konkrētajā gadījumā nav atzīstams par būtisku un tas pats par sevi neietekmē pārsūdzētā administratīvā akta tiesiskumu.

[18] Pieteicējs ir iebildis pret Kancelejas rīcību administratīvā akta par atteikuma izsniegt pieprasīto informāciju izdošanas procesā, kas izpaudusies kā minētā administratīvā akta izdošana pēc Informācijas atklātības likumā noteiktā termiņa.

Kancelejā pieteicēja iesniegums saņemts 2017. gada 14. februārī (*lietas 82. lapa*). Savukārt atbilde pieteicējam sniegta 2017. gada 15. martā, tas ir, 29. dienā pēc informācijas pieprasījuma saņemšanas Kancelejā. Tātad atteikums pieteicējam ir sniegts 14 dienas pēc Informācijas atklātības likuma

14. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktā termiņa informācijas (atteikuma izsniegt informāciju) sniegšanai. Tas nozīmē, ka Kanceleja ir pieļāvusi procesuālu pārkāpumu administratīvā akta izdošanas procesā.

Tiesa atzīst, ka Kancelejas pieļautais procesuālais pārkāpums nav uzskatāms par būtisku. Nav noliedzams, ka jebkurai iestādei ir pienākums ievērot normatīvo aktu prasības. Tomēr tas nenozīmē, ka jebkura iestādes kļūda (normatīvo aktu prasību neievērošana) ir uzskatāma par būtisku pārkāpumu, proti, par tādu pārkāpumu, kas pats par sevi būtiski aizskāris personas tiesības vai tiesiskās intereses, vai par tādu pārkāpumu, kas ir ietekmējis gala rezultātu pēc būtības. Turklāt tiesa ņem vērā arī to, ka 2017. gada 2. martā pieteicējam nosūtīta vēstule Nr. 419, kurā sniegta informācija par Kancelejas darbinieku darba izpildes novērtēšanas kārtību.

Kanceleja pieteicējam informācijas izsniegšanu daļā ir atteikusi. Tas nozīmē, ka konkrētajā gadījumā nav pamata uzskatīt, ka iestādes pieļautais procesuālais pārkāpums būtu aizskāris pieteicēja tiesības konkrētā termiņā saņemt sev pienākošos labumu. Pat tad, ja Kanceleja, atbildot uz pieteicēja informācijas pieprasījumu, būtu ievērojusi Informācijas atklātības likumā noteikto termiņu, pieteicējam sniegtā atbilde jebkurā gadījumā būtu atteikums pieprasīto informāciju izsniegt. Līdz ar to pieļautais procesuālais pārkāpums pats par sevi nav uzskatāms par tādu, kas radītu būtisku pieteicēja tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu. Tiesa ņem vērā, ka uz šāda aizskāruma esību pieteikumā tiesai pieteicējs nav norādījis.

Kanceleja rakstveida paskaidrojumā tiesai norādījusi, ka tā pieteicēja iesniegumu uzlūkojusi kā iesniegtu Iesniegumu likuma, nevis Informācijas atklātības likuma noteiktajā kārtībā, secīgi sniedzot pieteicējam atbildi uz informācijas pieprasījumu Iesniegumu likumā noteiktajā 30 dienu termiņā. Tātad konkrētajā gadījumā iestāde procesuālo pārkāpumu nav pieļāvusi apzināti, bet gan tas radies kļūdainu tiesību normu piemērošanas rezultātā.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka 14 dienu kavējums nav uzskatāms par tik būtisku, lai tā dēļ iestādes atteikumu izsniegt pieteicējam pieprasītās komandējuma atskaites atzītu par prettiesisku.

[19] Administratīvā procesa likuma 92. pants noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par personisku kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

No minētā izriet, ka persona var prasīt zaudējumu (arī morālā kaitējuma) atlīdzinājumu, ja zaudējumi cita starp nodarīti ar iestādes prettiesisku faktisko rīcību.

Izskatāmajā lietā tiesa atzina par prettiesisku Kancelejas faktisko rīcību, nesniedzot pieteicējam 2017. gada 11. februāra iesniegumā pieprasīto informāciju. Tātad pieteicējam ir tiesības prasīt morālā kaitējuma, kas viņam nodarīts ar šo prettiesisko iestādes faktisko rīcību, atlīdzinājumu.

Pieteicējs lūdz atlīdzināt morālo kaitējumu, atvainojoties.

Tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu administratīvajā procesā detalizē Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums (turpmāk – Zaudējumu atlīdzināšanas likums)**.**

Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 9. pants noteic, ka morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir personiskais kaitējums, kas izpaužas kā fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Tātad ciešanas radījušā aizskāruma būtiskums ir viens no kritērijiem morālā kaitējuma konstatēšanai. Proti, ne jebkurš par prettiesisku atzīts administratīvais akts vai faktiskā rīcība rada atlīdzināmu morālo kaitējumu, tiesai ir jāvērtē tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgums un konkrētā aizskāruma smagums. Ja aizskārums nav būtisks, nav nodarīts morālais kaitējums Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzības likuma izpratnē (*sk. Augstākās tiesas 2014. gada 8. septembra sprieduma lietā Nr. SKA-169/2014 5. punktu*).

Tiesa atzīst, ka pieteicējam ir aizskartas tiesības saņemt atbildi pēc būtības no valsts iestādes. Tomēr, kā atzīts tiesu praksē, visi cilvēktiesību aizskārumi nav vērtējami kā vienlīdz smagi. Neatbildēšana uz iesniegumu, lai gan skar Satversmes 104. pantā noteiktās tiesības, nav uzskatāma par smagu interešu aizskārumu (*sk. Administratīvās apgabaltiesas 2007. gada 7. novembra spriedumu lietā Nr. A42034604*).

[20] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 94. panta ceturtajai daļai primārais atlīdzinājuma veids ir iepriekšējā stāvokļa atjaunošana (jeb restitūcija), kura rezultātā pārkāpuma radītās sekas tiek likvidētas un tiek atjaunota tiesiskā situācija, kāda, visticamāk, būtu bijusi, ja prettiesiskais administratīvais akts nebūtu izdots (*sk. Augstākās tiesas 2009. gada 17. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-505/2009 7. punktu*). Lai gan vārdiski likuma 94. panta ceturtā daļa, paredzot restitūciju, formulēta tādējādi, ka attiecas uz lietām, kurās tiek lemts par administratīvā akta atcelšanu, Augstākā tiesa ir atzinusi, ka arī lietās, kurās pamatprasījums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, pirmām kārtām ir jāizvērtē, vai ar labvēlīga administratīvā akta izdošanu (ar tā radītajām labvēlīgajām sekām) jau nav pietiekami (*sk. Augstākās tiesas 2011. gada 5. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-25/2011 15. punktu*).

Zaudējumi (kaitējums) atlīdzināmi pamatā ar iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu. Iepriekšējā stāvokļa atjaunošana nozīmē tā paša saimnieciskā labuma iegūšanu, kas tiktu panākts, ja nebūtu bijis izdots zaudējumu (kaitējumu) radošais administratīvais akts vai veikta faktiskā rīcība. Augstākā tiesa pastāvīgajā judikatūrā ir atzinusi, ka iepriekšējā stāvokļa atjaunošana kā atlīdzinājuma veids ir iespējams, arī izdodot prasīto administratīvo aktu (*sk. Augstākās tiesas 2007. gada 21. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-295/2007 13.1. punktu, 2008. gada 7. februāra sprieduma lietā Nr. SKA – 25/2008 12. punktu, 2008. gada 7. februāra sprieduma lietā Nr. SKA – 27/2008 4.6., 15. un 16.1. punktu, 2008. gada 28. februāra sprieduma lietā Nr. SKA-44/2008 13.1. punktu*). Tomēr turpat papildus norādīts, ka šāds atlīdzinājuma veids iespējams, ja atbildētāja nav ilgstoši pieļāvusi prettiesisku bezdarbību vai tā nav bijusi mērķtiecīgi vērsta uz prettiesisku privātpersonas tiesību neievērošanu.

Tiesa nekonstatē iestādes rīcībā apstākļus, kas mērķtiecīgi vērsti uz prettiesisku pieteicēja tiesību neievērošanu. Tāpat nav konstatējama iestādes ilgstoša prettiesiska bezdarbība. Kanceleja ir atbildējusi uz pieteicēja iesniegumiem likumā noteiktajā kārtībā, bet nav sniegusi atbildes uz atsevišķiem iesniegumā uzdotajiem jautājumiem.

Izskatāmajā gadījumā ir iespējams atjaunot stāvokli un dzēst pāri nodarījumu, ko paredz Administratīvā procesa likuma 94. panta ceturtā daļa – atlīdzināšanas pienākumu publisko tiesību subjekts var izpildīt, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms kaitējuma izdarīšanas. Proti, pieteicējam iespējams dzēst pāri nodarījumu, sniedzot atbildes uz informācijas pieprasījumā norādītajiem jautājumiem.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka ar Kancelejas 2017. gada 15. marta un 2. marta atbildes vēstulēm, kurās nav sniegtas atbildes uz visiem uzdotajiem jautājumiem, pieteicējam ir nodarīts morāls kaitējums un iepriekšējā stāvokļa atjaunošana – atbildes sniegšana uz jautājumiem ir atbilstīgs tā atlīdzinājums.

[21] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 12. februāra noteikumu Nr. 85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 13.punktam valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc tiesas vai tiesneša nolēmuma stāšanās spēkā Administratīvā procesa likuma 126. pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē. Pieteicējs par pieteikuma iesniegšanu tiesā ir samaksājis valsts nodevu 30 *euro* apmērā (*lietas 7., 15. lapa*).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. pantu un 289.-291. pantu Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ pieteikumu daļā.

A**tzīt par prettiesisku** Valsts prezidenta kancelejas faktisko rīcību daļā, nesniedzot /pers. A/ 2017. gada 12. februārī pieprasīto informāciju par /pers. B/ amata aprakstā noteiktajiem būtiskākajiem pienākumiem un amata apraksta noraksta pievienošanu.

Uzlikt par pienākumu Valsts prezidenta kancelejai ne vēlāk kā mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, sniegt /pers. A/ 2017. gada 12. februārī pieprasīto informāciju par /pers. B/ amata aprakstā noteiktajiem būtiskākajiem pienākumiem un izsniegt amata apraksta norakstu.

A**tzīt par prettiesisku** Valsts prezidenta kancelejas faktisko rīcību daļā, nesniedzot /pers. A/ 2017. gada 12. februārī pieprasīto informāciju par to, kas un kad veica /pers. B/ darba izpildes novērtēšanu par 2016. gadu un vai Valsts prezidents izteica savu viedokli par /pers. B/ darba izpildes novērtēšanu un tās rezultātiem.

Pārējā daļā pieteikumu noraidīt.

Piespriest no atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts prezidenta kancelejas par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) samaksāto valsts nodevu 30 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese D.Lubāne